

Mentorointi

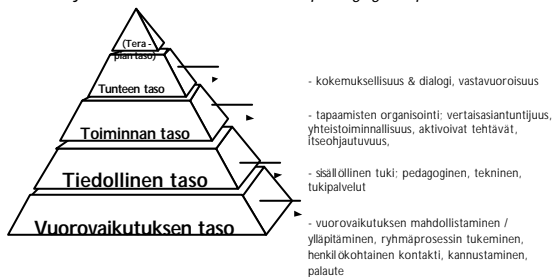
Tanja Kähkönen (tanja.kahkonen@oulu.fi)
Opetuksen kehittämissyksikkö, Oulun yliopisto
TieVie –seminaari, Oulu 9.5.2003

TieVie 5 ov -paikallisryhmän mentorointi

Tavoitteet:

- tukea osallistujia hankkeiden suunnittelussa, rajaamisessa ja eteenmissä,
 - edistää oppimisyhteisön muodostumista,
 - sitouttaa osallistujat verkkotyöskentelyyn,
 - perehdyttää oman yliopiston TVT-tukipalveluihin, TieVie-koulutuksen työtapoihin ja -välineisiin sekä
 - toimia tiedon ja palautteen välittäjänä osallistujien ja suunnitteluryhmän välillä,
 - toimia ryhmän organisoijana ja tiedottajana,
 - kehittämishankkeiden sisällöllisenä ohjaajana,
 - reflektiivisen oppimisen tukeminen sekä palautteen antaminen ja arviointi.
- Lähteet: Mentorin opas & Pedagoginen muutos-seminaari 6.5.2002

Ohjauksen tasot - hankkeen pedagogisia periaatteita

Mentorin roolit & tehtävät

- ☞ jäsentäjä, yhteenvetäjä
 - ☞ tiedottaja
 - ☞ ryhmän organisoija
 - ☞ ryhmäprosessin tukija, yksi ryhmän jäsenistä
 - ☞ aktivoija
 - ☞ sisällöllinen asiantuntija
 - ☞ tukihenkilö
 - ☞ kouluttaja / ohjaaja
 - ☞ rinnalla kulkija
- ☞ hankkeen suunnittelu, eteneminen (aikataulutus), koulutuksen vaiheet, yhteenvedot
 - ☞ tapaamisten koollekutsuja, tiedottaminen poissaoleville
 - ☞ jaettu asiantuntijuus, kokemuksen jakaminen
 - ☞ keskustelun herättäjä: kysymyksiä, kommentteja esim. suunnitelmista, verkkokajsoilta
 - ☞ perehdyttäminen eri työtapoihin ja välineisiin (esim. portaalien, verkkoympäristöt, HTML-koodi)
 - ☞ neuvonta ajankohtaisissa käytännön asioissa
 - ☞ sisällöllinen ja tekninen tuki: eri vaihtoehtojen pohtiminen, tukipalvelut
 - ☞ tukimateriaalia tutustuttavaksi

Mentoroinnin toteutustapa

- Kohderyhmä Oulun TieVie-koulutuksen (5 ov) paikallisryhmä:
 - 4 kielikeskuksen opettajaa
 - 5 SRPKL:n (Saksan, ranskan ja pohjoismaisten kielten laitos) osallistujaa
 - lähtökohdat ja -taso heterogeeniset
 - osalla hanke oli jo koulutuksen alkaessa meneillään, osa toteutettiin koulutuksen aikana, osalla suunnitelma valmis
 - ryhmätapaamisia 6, joista 2 kaikille Oulun osallistujille yhteisiä
 - kannustaminen myös yksilötapaamisiin ja yhteydenottoihin muulloin
 - Mentorin oppaassa oleva suositus tapaamisten ajoittamisesta verkkokajsojen alkuun hyvä
 - tapaamiset kestoltaan vajaa pari tuntia
 - + suunnitteluun käytetty aika, verkkokajsojen seuraaminen:
- materiaalit, keskustelut, hankkeiden päivittäminen, muilta saatu palaute
-> myös itselle hyödyllistä

Hankkeen eteneminen-mentortapaamiset

- Arviointi-verkkokajson** eteneminen,
- koulutuksen loppuvaiheen tunteita
- keskustelua palautteenannosta ja arvioinnista **24.1.**
- Sisällöntuotanto-jakson** vaiheet ja tehtävät
- verkkokurssi vs. webbisivu **13.12**
- taitokurssitarve, tukipalvelut
- ydinainesanalyysi, eOppiminen **1.11**
- 26.8.2002**
Kaikille yhteinen aloitus
- minä TVT:n osajana
- tavoitteet, odotukset:
Mentoriryhmän orientaatio
- mentoriryhmän yhteisten periaatteiden neuvottelu **20.9.**
- (maaliskuu 2003:**
Ryhmän "päättäjät"
- palautekeskustelua hankkeista
- todistusten jako
- palautetta puolin ja toisin mentoroinnista)
- Ohjaus-verkkokajson** eteneminen,
- ohjaajan muutokuva - tehtävä
- ohjaussuunnitelmaohje
- itseohjautuvuus
- Tunnelmia Turusta
- portaalien, HTML-koodin harjoittelua
- hankkeen eteneminen - aikaympyrä

Mentoroinnin periaatteet 26.8.2002

- pedagoginen ja tekninen tuki
 - ideoiden, kokemusten ja ajatusten jakaminen kehittämishankkeista, TieVie -koulutuksesta ja tieto- ja viestintätekniikasta yleisemminkin
 - ryhmän epävirallisuus, voi kysyä mitä vain
 - ryhmän ja vertaistuen merkitys suuri: jakaminen ja osallistuminen on tärkeää
 - mentorointi jatkumona, oman työskentelyn rytmittäminen, palautetta pitkin matkaa mentorilta ja ryhmän jäseniltä
- luottamuksellisuus
- osallistuminen ja läsnäolo: tapaamisissa ollaan läsnä fyysisesti ja henkisesti, eli sitoudutaan työskentelyyn, mahdollisista poissaoloista ilmoitetaan ja tapaamisiin valmistaudutaan.
- mentoroinnin tarkoitus on tukea kehittämishankkeissa ja koulutuksessa, ei teettää ylimääräistä työtä.
- taitokursisarpeen kartoittaminen, tukipalveluista ja koulutuksesta tiedottaminen, ajankohtaiset askarruttavat asiat
- mahdollisesti lukupiiritoimintaa, esim. yliopiston TieVie-strategiaan tutustuminen

Kokemuksia

- Ryhmä ei kovin kiinteä
 - vähäinen osallistujamäärä, peruuntumiset yhteisesti sovituista aikatauluista huolimatta
 - oma motivaatio, ryhmään sitoutuminen?
- Jaetun asiantuntijuuden periaate
 - hyvät kokemukset ja käytännöt osallistujien osalta jäivät vähemmiksi kuin toivoin
- Oliiko tarpeeksi aikaa sisällöllisiin kysymyksiin?
 - aktiivien tehtävien kautta teemaan ohjautuminen, monipuolisempaa keskustelua
 - tukimateriaalin tutustuminen jäi oman harkinnan varaan vs. keskustelu yhdessä
- Palautetta keskustelun lomassa
 - suunnitelmista, verkkokeskusteluista poimittua, ajankohtaiset asiat: oliiko palaute riittävää? Kirjallinen palaute, välipalautte?
- Osa koki tapaamiset turhauttavina?
 - ei ylimääräisen työn teettämistä
 - ryhmä lyhytaikainen, tapaamisia suht. harvoin, tapaamisten kesto?
 - mukavan ilmapiiri luominen, avointa keskustelua
 - mentori helposti lähestyttävä
 - ryhmän jäsenten toiveiden mukaan eteneminen vs. ohjaajan visio
 - ryhmän jäsenillä tukea saatavilla laitoksilla
 - yhteistyökumppaneita
 - vertaispalautetta verkossa
 - tarpeet vaihtelevat, läsnäolijat tuntuivat kokevan hyödyllisenä

Palautetta:

- Vertaisasiantuntijuus, kokemusten ja käytäntöjen jakaminen
 - Ryhmän rooli voi olla ja olikin varsin tärkeä... Toiminnassa olisi varmaan ollut vielä enemmän intensiteettiä, jos ryhmä olisi pysynyt yhtenäisempänä. Nyt sen yhtenäisyyttä rapauttivat poissaolot istunnoista. (M1)*
- Jäsentäminen & yhteenvedo
 - Mentorin toiminnassa ei ole moittimista. Hän oli perehtynyt hyvin kulloiseenkin TieVie-koulutuksen vaiheeseen ja esimerkiksi tehnyt yhteenvedon kunkin jakson tehtäväksiannosta ja valmistanut muita aktiviteetteja. Oliin asian ytimessä. (M1)*
 - Etenkin mentorin laatima yhteenvedo Sisällöntuotantoverkkojakson ohjeistuksesta ja etenemisestä oli erinomainen. (M3)*
- > enemmän painoa sisällöllisiin kysymyksiin
 - Kaipasin ehkä vähän jämäkämpää suhtautumista sisältökysymyksiä keskusteluun; ks. muiden jäsenten merkitys. Ollisimme voineet keskittyä enemmän verkkojaksojen sisällöllisiin asioihin. Nyt aika käytettiin lähinnä verkkojakson aikataulutuksen ja tehtävien selvittelyyn, jotka kuitenkin oli aika selkeästi esitelty portaalissa / oppimisalustalla / sähköposteissa (M2)*

Sisällöllinen ohjaus

- Aktiiviset tehtävät yrittivät patistaa meitä liikkeelle ja antaa ajattelemisen aihetta jaksolle. (M5)*
- Hän huomioi (omien kokemustensa perusteella) myös mahdollisia eteen tulevia teknisiä ongelmia. (M1)*

Yleispalautte positiivinen:

- Kyllä mentorointi oli juuri sitä, mitä itse käsitteellään tarkoitetaan: mentoroitavissa asioissa ja ne tiedot, taidot ja kokemukset hankkinut, joita ryhmä oli hankkimassa, opasti ryhmää opintojen taipaleella. Vastasi odotuksia. (M1)
- Mentori osasi huomioita hyvin peikat tieto- ja viestintätekniikan alkeet omaavasta kurssilaisesta... Mikäli joku kurssilaisista ei sattunut pääsemään mentortapaamiseen, sai hänkin ohjausta sähköpostitse... Kenenkään ei myöskään tarvinnut tuntea olevansa yksin (esim. ongelmiansa kanssa), koska mentori muistutti usein, että hänen puoleensa saa kaantya. (M3)*
- mentoryhmän olemassaolo osallistujien tueksi sai kiitosta
 - Henkinen tuki ja tsemppaus, materiaalien jako ym + meilla on tosi mukava remmi taalla *ssal (M4)
 - Kiva kun oli paikka missä "purnata" (M5)
 - Ryhmän jäsenten konkreettista hankkeista ja ongelmista keskusteleminen oli antoisaa... (M1)

Mentorina toimiminen oli hauskaa ja opin itsekin paljon!